

Jaarverslag 2019

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Beoordeling Handhaving vanuit Interbestuurlijk Toezicht	5
3	Verslag over uitvoering VTH-programma	6
3.1	Uitvoering milieu	6
3.2	Uitvoering brandveiligheid	15
3.3	Uitvoering bouw/sloop en ruimtelijke ordening	17
3.4	Uitvoering APV en overige wetten	21
3.5	Uitvoering evenementen	23
3.6	Uitvoering horeca	24
4	Klachten	26
5	Juridische vervolgacties	30
6	Evaluatie en conclusies	33

1 Inleiding

Gemeenten zijn belast met de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving (VTH) van een verscheidenheid aan landelijke wetten en regels en lokale regels. Dit Jaarverslag kijkt terug op de uitvoering van de VTH-taken in het jaar 2019 binnen de gemeente Heerenveen.

Al vanaf 2005 maken wij voor toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving een jaarlijks uitvoeringsprogramma en een jaarlijks verslag over de uitvoering. Sinds de Wet VTH en de AMvB (Algemene Maatregel van Bestuur) VTH geldt deze verplichting ook voor de vergunningverlening.

Voor het jaar 2019 is voor het eerst een Uitvoeringsprogramma voor zowel de vergunningverlening als voor toezicht en handhaving (VTH) opgesteld. Daarop volgt dus een VTH-Jaarverslag.

Vanuit het interbestuurlijk toezicht (IBT) vervult de provincie een toezichthoudende rol op deze jaarlijkse cyclus.

Hoewel dit verslag terugkijkt op het laatste jaar voordat heel Nederland werd geconfronteerd met de COVID-19-pandemie, heeft de totstandkoming wel te lijden gehad onder de pandemie. Toch is het belangrijk – hoewel laat – om een jaarverslag op te stellen, als onderdeel van de beleidscyclus, als managementinstrument en uiteraard ter verantwoording aan het college, de raad en de provincie. Bovendien stelt het ons in staat om in het volgend jaarverslag 2020 de impact van de Coronacrisis op de uitvoering van de VTH-taken inzichtelijk te maken.

Hoofddoelstelling in de vergunningverlening is primair zorg te dragen voor een veilige omgeving middels het beslissen op aanvragen om vergunningen en ontheffingen; en secundair, om burgers en bedrijven zo goed mogelijk te helpen bij vragen omtrent regels en procedures en het aanvragen en doorlopen van vergunningenprocedures (op basis van “maak het”).

Hierbij gaat het er ook om binnen de wettelijk geldende termijn op kwalitatieve wijze aan (vergunning)aanvragen te voldoen.

Hoogste prioriteit in onze uitvoering van toezicht en handhaving hebben veiligheid en gezondheid.

VTH

vergunningen, toezicht & handhaving

Onze benaderingswijze in de uitvoering van de VTH-taken is ‘werken vanuit de bedoeling’. Dat wil zeggen dat met initiatiefnemers en vergunningaanvragers gekeken wordt naar de mogelijkheden om plannen uit te voeren. In het toezicht en de handhaving betekent dit een preventieve en communicatieve aanpak, om aldus tot het gewenste naleefgedrag te komen. Indien het toch op (repressieve) handhaving aankomt,

proberen wij samen met de overtreder(s) tot een oplossing te komen, om overtredingen te beëindigen zonder of met zo min mogelijk juridische procedures. Deze benadering sluit aan bij de komende Omgevingswet.

Dit VTH-verslag 2019 beslaat een groot deel van de fysieke leefomgeving, gelijk aan de reikwijdte van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Het behandelt milieu, bouw, sloop, brandveiligheid en daarnaast de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en overige wetten (zoals de Drank en Horecawet – DHW). Het rapporteert over de uitvoering van het jaarprogramma in relatie tot de planning en legt waar mogelijk een verband met de beleidsdoelstellingen.

Een deel van de milieutaken qua controle en vergunningverlening is sinds 1 januari 2014 belegd bij de Fryske Utfieringstsjinst Milieu en Omjouwing (FUMO).

Op de volgende pagina's is per deskundigheidsgebied aangegeven wat de planning en realisatie was voor het jaar 2019, met zo mogelijk een inzicht in het naleefgedrag op de gecontroleerde regels. Ook wordt een analyse gegeven van trends en ontwikkelingen, en aandacht geschonken aan eventuele bijzonderheden. Voor wie direct door wil naar de samenvatting en conclusies: deze zijn te vinden in Hoofdstuk 6, op pagina 33.

2 Beoordeling Handhaving vanuit Interbestuurlijk Toezicht

De provincie oefent interbestuurlijk toezicht (IBT) uit op wettelijke taken van gemeenten en Wetterskip Fryslân. Het IBT omvat in beginsel alle wettelijke taken die de gemeente uitvoert, maar de beoordeling beperkt zich tot de meest risicovolle gemeentelijke beleidsdomeinen: Archief- en informatiebeheer, Huisvesting verblijfsgerechtigden, Monumentenzorg en archeologie, Omgevingsrecht/Wabo, Ruimtelijke ordening en Water/riolering.

De provincie schrijft in haar beoordelingsbrief (d.d. 22 november 2019) ten aanzien van de *"Algehele beoordeling van BIG-8 cyclus"*: Het oordeel van Heerenveen is *matig*. De gemeente beschikt niet over een actueel beleidsplan en daarmee ook niet over een

actuele probleemanalyse. Ook zijn zowel het uitvoeringsprogramma als het jaarverslag niet tijdig vastgesteld. Wel heeft zij voldaan aan het verbeterpunt om vanaf 2019 vergunningverlening en meldingen op te nemen in documenten. Ook voldoet de gemeente nog niet volledig aan de landelijke kwaliteitscriteria. Waarbij de gemeente wel aangeeft hier in 2019 mee aan de slag te gaan."

Het oordeel van de provincie is echter niet eenduidig. In dezelfde brief lezen wij bij de beoordeling *Ruimtelijke ordening*: "Daarom beoordelen wij of gemeenten een Uitvoeringsprogramma 2019 (1) en een Jaarverslag 2018 (2) tijdig hebben vastgesteld. (...) De onderdelen ad 1 en ad 2 zijn onderdeel van het Uitvoeringsprogramma VTH 2019 en Jaarverslag Toezicht en Handhaving 2018 en hebt u tijdig vastgesteld en aan de raad aangeboden. Oordeel: *goed*." Het kan niet beide zijn.

De opmerking dat de gemeente "nog niet volledig voldoet aan de landelijke kwaliteitscriteria", is eveneens opmerkelijk. De provincie weet dat wij in Friesland niet de landelijke kwaliteitscriteria hanteren, maar onze eigen ontwikkelde set kwaliteitscriteria Frysk Peil. De provincie is daar partner in. Ook weet de provincie dat wij als Friese gemeenten er samen aan werken daar invulling aan te geven. De provincie heeft overigens geen peiling of meting gedaan naar het al of niet voldoen aan de kwaliteitscriteria door gemeenten. Was dat wel het geval geweest, dan zou de provincie kunnen aangeven op welke punten wij (en andere gemeenten) niet voldoen.

Vanuit de gemeente Heerenveen is nauw samengewerkt met de provincie, en de gemeenten Smallingerland en Achtkarspelen/Tytsjerksteradiel aan een actualisatie van de Kwaliteitscriteria Frysk Peil F1 naar een versie F2 (op basis van de update van de landelijke Kwaliteitscriteria).

Wij hebben bovenstaande kanttekeningen bij de provinciale beoordeling aan de provincie bekend gemaakt, maar daar geen reactie op ontvangen.

De hieruit voortvloeiende verbeteracties zijn: het zoals reeds in de planning opgenomen (maar helaas vertraagde) opstellen van nieuw VTH-beleid, samen met alle betrokken partijen, op basis van een nieuwe probleemanalyse; voortgaande inzet op de implementatie van de Kwaliteitscriteria Frysk Peil, samen met de andere Friese gemeenten (dit is een groeiproces); inzet in provinciaal verband om te komen tot (meer) concrete naleefdoelstellingen. Voorts dienen de VTH-documenten (Programma en Verslag) tijdiger bestuurlijk te worden vastgesteld. De uitvoering van de VTH-beleidscyclus (Big 8) heeft de afgelopen periode echter ernstige vertraging opgelopen vanwege de coronacrisis en personeelsmutaties. Wij rekenen op enig begrip vanuit de provincie. Wel is het raadzaam dat binnen de afdeling extra capaciteit wordt vrijgemaakt voor de beleidsmatige VTH-taken.

3 Verslag over uitvoering VTH-programma

3.1 Uitvoering milieu

Vergunningen/advisering

Hoewel met de komst van de FUMO de gemeentelijke vergunningverlenende taken voor een deel zijn verdwenen, blijft er een scala van taken over, onder meer de adviesrol voor andere teams en afdelingen op het gebied van milieuzonering, geluid, externe veiligheid, lucht en bodem. Er wordt hierbij samengewerkt met afdelingen RO, Handhaving, Wijkbeheer en IBOR. Ook richting externe partijen vormt het team Milieu namens de gemeente veelal het aanspreekpunt als het gaat om milieuzaken. Dit kan informierend of toetsend van aard zijn.

De gemeente Heerenveen telt een groot aantal bedrijven of bedrijfsmatige activiteiten. Op grond van de Wet milieubeheer (en de Wabo) zijn deze als *inrichtingen* ingedeeld in

een risicocategorie voor het milieu (oplopend van categorie I t/m IV). De inrichtingen worden periodiek gecontroleerd op naleving van de milieuvorschriften en op veranderingen ten aanzien van de vergunde of gemelde situatie. Bedrijven met grotere risico's worden vaker gecontroleerd dan bedrijven met kleinere risico's. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de inrichtingen (anno 2018) in onze gemeente met de bijhorende controlefrequentie.

Gemeenteplanning 2019

Inrichtingen	Type A	Type B	Type C	Type C+	Totalen
Aantal	561	1249	50	21	1881
frequentie	Geen prioriteit	1 x per 5 jaar	1 x per 3 jaar	1 x per jaar	
Geplande controles gemeente	16*	253	0	0	269

* De categorie (gebruiksfunctie) van brandveiligheid samen met milieu bepalen voor deze bedrijven de controlefrequentie.

De Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO) werkt, anders dan de gemeente, niet met categorieën (I t/m IV), maar met typen (A t/m C en C+).

FUMO planning 2019

Inrichtingen	Type B	Type C	C-IPPC#	Ex. Prov. B	Ex. Prov. C	Vuur-werk	totaal
Frequentie	1 x per 5 jaar	1 x per 2 jaar	variabel	jaarlijks	jaarlijks	jaarlijks	
Aantal	8	7	1	4	1	4	25/47*

De IPPC-richtlijn (volledig: Europese Richtlijn 96/61/EG Integrated Pollution Prevention and Control) verplicht de lidstaten van de EU om grote milieubelastende bedrijven te reguleren met behulp van een integrale vergunning. De Regeling omgevingsrecht (Ror, per 1-1-2019) heeft enige versoepeling aangebracht in de controlefrequentie van de IPPC-bedrijven: IPPC-bedrijven met een beperkt milieurisico kunnen éénmaal per drie jaar en IPPC-bedrijven met een groot milieurisico éénmaal per jaar worden gecontroleerd. Onze IPPC-bedrijven zijn aan deze controlefrequentie getoetst, waaruit is gebleken dat voor 2019 1 IPPC-bedrijf regulier dient te worden gecontroleerd.

* Van de 47 volgens planning noodzakelijke controles zal de FUMO er in 2019 25 kunnen uitvoeren. De aandacht gaat hierbij eerst uit naar bedrijven in de zwaarste risicocategorie, plus de vuurwerkopslag. Daarnaast wordt systematisch de door de FUMO opgelopen achterstanden in de reguliere controles weggevoerd, waarbij als uitgangspunt het jaartal van de laatste reguliere controle wordt gehanteerd, met dien verstande dat de duur van de tussenliggende periode doorslaggevend is voor het opvoeren van de reguliere controles in dit jaar. Hierbij is tevens als speerpunt de bedrijven in de voedselindustrie meegenomen.

Ter synchronisatie met de systematiek van het Activiteitenbesluit milieubeheer, zoals ook door de FUMO gehanteerd, hebben wij in 2018 ons bedrijvenbestand doorgenomen en omgezet naar een type-indeling. Deze indeling wordt vanaf het VTH-Uitvoeringsprogramma 2019 voortaan gehanteerd.

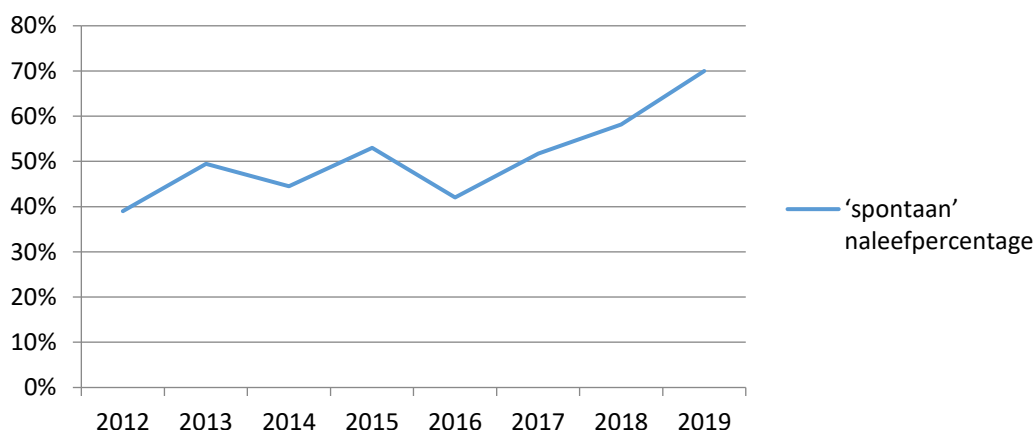
Aantal uitgevoerde reguliere controles milieuhandhaving	2015	2016	2017	2018	2019
Totaal aantal inspecties (incl. hercontroles)	365	333	246	232	259
Totaal aantal bezochte bedrijven	239	217	199	165	132
Controles met geconstateerde overtredingen	112	193	96	69	40
'spontaan' naleefpercentage	53%	42%	51,7%	58%	70%
Naleefpercentage na 1 ^e hercontrole	-	88%	76,3%	82,5%	75%

Reguliere controles zijn de milieucontroles die jaarlijks op basis van het frequentiesysteem (naar zwaarte van de inrichting) volgens het programma uitgevoerd moeten worden. Indien hier gebreken of overtredingen aan het licht komen, volgen er hercontroles.

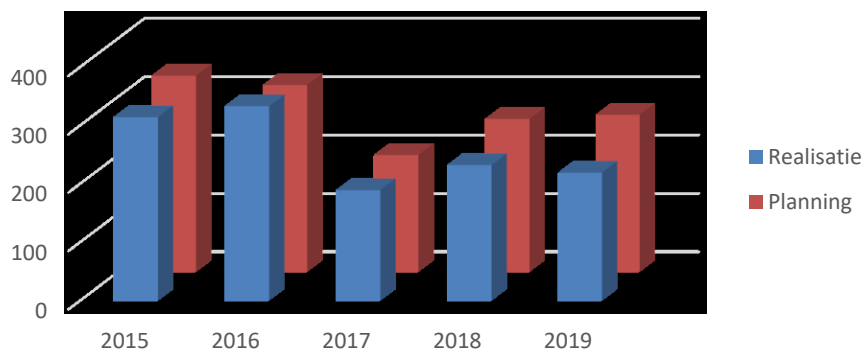
Het 'spontaan' naleefgedrag (percentage 1^e controles zonder geconstateerde overtredingen) fluctueert over de jaren. De doelstelling is dit percentage boven de 50% te brengen. In 2018 is dat met een percentage van 58 gerealiseerd. Over 2019 komt dit percentage verrassend hoog uit. In navolgende jaren zal moeten blijken in hoeverre dit bemoedigende cijfer een trend is.

Anderzijds betekent dit percentage ook dat bij 30% van de eerste bedrijfscontroles gebreken worden geconstateerd, die variëren in ernst en omvang. De aard van deze gebreken of overtredingen worden hieronder overzichtelijk gemaakt. Niet alle geconstateerde gebreken komen voort uit onwil; vaak is het onkunde of onwetendheid. De milieu-inspecteurs vervullen hierin een voorlichtende rol. Na een hercontrole is het naleefgedrag gestegen naar ruim 75%. Dat is vergeleken met voorgaande jaren een relatief laag percentage. Het streven is na één of meerdere hercontroles volledig naleefgedrag te realiseren op de geprioriteerde onderwerpen (veiligheid en gezondheid). Waar dat in de communicatieve sfeer niet meer lukt, worden uiteindelijk juridische dwangmiddelen ingezet.

Voor de juridische vervolgacties verwijzen we naar Hoofdstuk 5, waarin deze voor alle handhavingsterreinen op een rijtje zijn gezet en toegelicht.

Percentage 'spontaan' naleefgedrag

Planning / realisatie reguliere bedrijfscontroles (incl. oplevering)	2015	2016	2017	2018	2019
Planning	336	320	200	262	269
Realisatie	314	333	189	232	219
Verschil	-22	+13	-11	-30	- 50

Planning/realisatie reguliere milieucontroles

Het geplande aantal reguliere bedrijfscontroles is niet gerealiseerd. De reden ligt in het vertrek van een milieu-inspecteur. Dit is deels opgevangen door externe inhuur. Normaal gesproken zou het devies luiden dat de achterstand in het navolgende jaar moet worden ingehaald. Het is nu wel bekend dat dat

in 2020 niet zal gebeuren. Hoe het na 2020 komt, met de invoering van de Omgevingswet, de verdere invulling van het Besluit Leefomgeving (BAL) en de hardnekkig aanhoudende Coronapandemie, is vooral giswerk.

Naast de reguliere controles zijn er 40 hercontroles, waaronder 7 tweede hercontroles uitgevoerd. Tevens zijn niet geplande controles uitgevoerd, bijvoorbeeld naar aanleiding van een klacht of op verzoek van een juridisch medewerker.

Aard van overtredingen

Om een beeld te krijgen van de aard van de geconstateerde overtredingen worden deze per categorie geregistreerd. Daardoor kunnen wij in het kader van integraal en risicogestuurd handhavingsbeleid de beschikbare capaciteit voor milieutoezicht gericht inzetten.

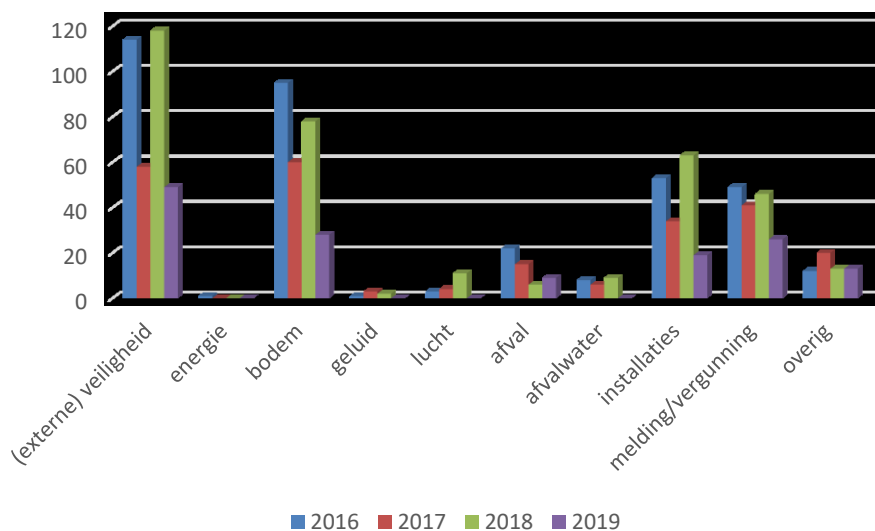
Geconstateerde overtredingen milieu	2016	2017	2018	2019
(externe) Veiligheid (totaal)	114	58	118	49
Voldoet opslag gevaarlijke stoffen, vallend onder CPR of PGS, aan de regels (gasflessen)	41	17	21	22
Voldoet opslag gevaarlijke stoffen (bovengrondse opslag) aan de regels	47	27	51	12
Voldoet gevaarlijke stoffen in verpakking aan de regels	5	2	0	10
Voldoet opslag gevaarlijke stoffen (brandstof) aan de regels	8	0	17	5
Brandblusapparatuur, keuring, indien van toepassing, op orde	13	5	8	0
Overige tekortkomingen externe veiligheid	0	7	20	0
Energiebesparing (duurzaamheidsaspect) *	1	0	0	0
Onderzoeks- en besparingsplicht op elektriciteit, indien van toep., voldoende toegepast	1	0	0	0
Onderzoeks- en besparingsplicht op gas, indien van toep., voldoende toegepast	0	0	0	0
Onderzoeks- en besparingsplicht op water, indien van toep., voldoende toegepast	0	0	0	0
Overige tekortkomingen elektriciteit, water, gas	0	0	0	0
Bodem	95	60	78	28
Bodembeschermende voorziening, keuring niet in orde	13	4	3	0
Bodemonderzoek, indien voorgeschreven, uitgevoerd	0	0	0	1
Lozing op bodem, indien aanwezig, volgens regels	1	0	0	0
Overige tekortkomingen bodem	6	0	9	0
vloeistofdichte/kerende voorziening, indien nodig, aanwezig en in orde	31	21	11	16
Grondopslag	13	0	11	0
Bodembeschermende voorzieningen	19	22	26	12
Opruimen gelekke/gemorste vloeistoffen	5	4	2	0
verpakking gevaarlijke stoffen	7	9	8	0
Geluid	1	3	2	0
geluidsvoorschriften	1	2	2	0
Overige tekortkomingen geluid	0	1	0	0
Lucht	3	4	11	0
Is de Nederlandse Emissierichtlijn van toepassing, wordt hieraan voldaan	3	1	0	0
Overige tekortkomingen lucht	0	3	11	0
Afval	22	15	6	9
Afvalstoffenregistratie, indien voorgeschreven, op orde	3	5	1	2
Scheiding afvalstromen, indien voorgeschreven, voldoende	5	1	0	1
Afvalpreventie, indien voorgeschreven, voldoende toegepast	0	0	0	0
Overige tekortkomingen afval	4	3	1	2
Afval jaarlijks afvoeren	10	6	4	4
Lozingen afvalwater	8	6	9	0

Zuiveringstechnische voorzieningen, keuring, indien van toepassing, in orde	2	0	0	0
Zuiveringstechnische voorzieningen, indien nodig, aanwezig en toegankelijk	0	0	0	0
Controle put, indien nodig, aanwezig en toegankelijk	0	0	0	0
Lozing op oppervlaktewater, indien aanwezig, volgens de regels	0	0	0	0
Overige tekortkomingen lozingen	1	0	6	0
Onderhoud zuiveringstechnische voorzieningen	5	6	3	0
Installaties	53	34	63	19
Koel/vriesinstallaties STEK, keuring, indien van toep. in orde	2	4	14	5
Verwarmingsinstallatie, (Scios)keuring uitgevoerd	36	19	18	7
Referentieperiode mestopslag op tijd vastgesteld	3	4	0	2
Overige tekortkomingen keuringen	0	0	0	1
Mest	12	7	24	5
Meldingen/Vergunningen	49	41	46	26
Overige tekortkomingen milieuregels	12	20	13	13
Totaal geconstateerde overtredingen	336	207	283	144

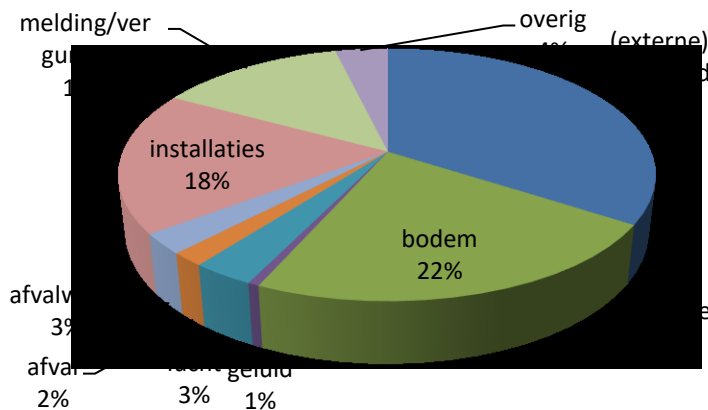
* vanuit de risicoanalyse en prioritering in het handhavingsbeleid, heeft dit aspect geen prioriteit.

Registratie van de aard van overtredingen is onderdeel van de beleidscyclus en managementinformatie, die inzichtelijk maakt of de capaciteit op de juiste onderdelen wordt ingezet, dan wel bijsturing behoeft. Uit het overzicht blijkt dat aandacht voor veiligheid nodig blijft. Per controle per bedrijf kunnen meerdere overtredingen of tekortkomingen worden geconstateerd, variërend in ernst en omvang. Een grafische weergave van aantal en soort overtredingen, geeft het volgende beeld:

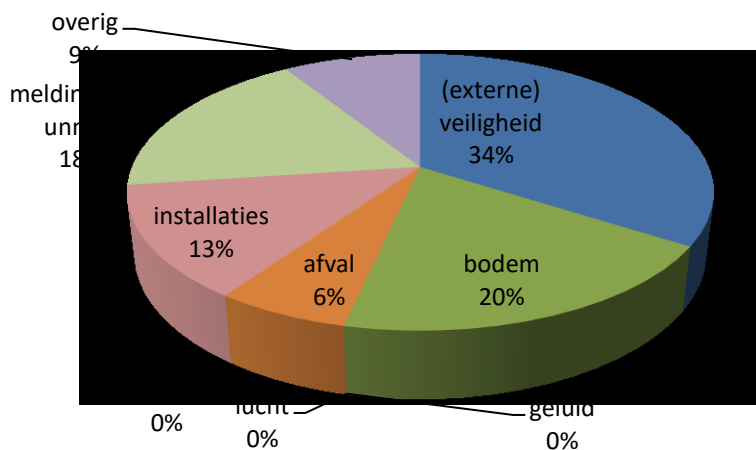
Geconstateerde overtredingen milieu 2016 – 2019 per categorie

Geconstateerde overtredingen milieu in % per categorie 2018

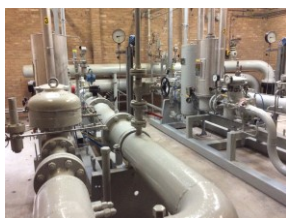

Geconstateerde overtredingen milieu in % per categorie 2019

Procentueel gezien vertonen de overtredingen of tekortkomingen per categorie over de jaren een redelijk consistent beeld. Hoog scorende categorieën zijn (externe) veiligheid (met name de opslag van gevaarlijke stoffen die niet aan de voorschriften voldoet), en bodem (in de meeste gevallen bodembeschermende voorzieningen, zoals vloeistofdichte vloeren, waarvan de keuring niet in orde is). Ook de (keuringen van) installaties laten wel eens te wensen over. Tegen alle overtredingen op geprioriteerde categorieën wordt opgetreden; waar nodig met juridische vervolgacties.

Branchegerichte controles

De controles in het kader van het meerjarige branchegerichte project gasdrukregelstations zijn vorig jaar afgerond. Er is vooral gecontroleerd op de veiligheidsaspecten, zoals afstandseisen. Het project heeft tot doel te inventariseren of deze gasdrukregelstations in de gemeente voldoen aan de veiligheidseisen. Samen met de afdeling Vergunningen zal bepaald worden hoe dit project een vervolg krijgt.

Besluit bodemkwaliteit

Planning/realisatie controles bodem	2016	2017	2018	2019
Geplande controles	60	60	60	60
Uitgevoerde controles	55	29	36	8

Het aantal controles bodemkwaliteit is een raming. Deze is niet rechtstreeks gekoppeld aan het aantal bedrijven. Het 'aanbod' wordt bepaald door zowel inrichtingsgebonden activiteiten, als wat er wordt aangetroffen in het 'vrije veld'. In 2019 zijn 8 bodemcontroles geregistreerd, waarvan de meeste in het 'vrije veld'. De controles op grondstromen gebeuren zoveel mogelijk tegelijk met reguliere milieucontroles. Het lager aantal controles heeft te maken met een personeelsswisseling, en met andere ontwikkelingen, met name die rond de PFAS-problematiek. PFAS is een aanduiding voor groep chemische stoffen die verwerkt

worden in tal van producten waaronder smeermiddelen, voedselverpakkingsmaterialen, blusschuim, anti-aanbaklagen van pannen, kleding, textiel en cosmetica. Ook worden ze gebruikt in verschillende industriële toepassingen en processen. Uit studies en onderzoek bleek dat PFAS schadelijker zijn voor mens en milieu dan al werd gedacht. Dat geeft aanleiding voor het RIVM om de situatie in Nederland opnieuw te bekijken. Strenge richtlijn voor hoeveel PFAS grond mag bevatten (achtergrondwaarde) leidde ertoe dat nog nauwelijks grondverzet mogelijk was. In september 2019 kwam er een lichtere norm, waar de Friese bodem (m.u.v. verdachte locaties) aan kan voldoen.

De overtredingen hadden vooral te maken met tijdelijke opslag van grond. Hierbij valt te denken aan de fysieke scheiding tussen partijen grond, o.a. om illegale bijstorting te voorkomen.

Vanaf 2020 vallen de toezichtstaken voor het Besluit Bodemkwaliteit onder de FUMO in het kader van de AMvB VTH.

Eigen inrichtingen

Naast het houden van toezicht op burgers en bedrijven, wordt ook toezicht gehouden op de inrichtingen en werken van de gemeentelijke organisatie zelf. Net als andere bedrijven dient hier te worden voldaan aan de wettelijke bepalingen. De gemeente heeft ook een voorbeeldfunctie.

In 2019 zijn de volgende eigen inrichtingen (op brandveiligheid) gecontroleerd:

Inrichting	Plaats	Uitkomst controle
Posthuis Theater	Heerenveen	Akkoord
Gemeentehuis Heerenveen	Heerenveen	Verplaatst naar 2021
MFA De Barte / OBS De Compagnonsschool	De Knipe	Akkoord met opmerkingen, geen hercontrole nodig
Kantoor Werkstate	Heerenveen	Milieucontrole 2016; volgende in 2020
Gemeentelijke Grondbank	Heerenveen	Door FUMO; akkoord
Sporthal Barten 11	Heerenveen	Uitgevoerd in combinatie met OBS De Optimist; beide akkoord
Sporthal Dr. Wumkeslaan 2	Heerenveen	Akkoord
Antikraakbewoning Van Helomalaan 2	Heerenveen	Niet meer van toepassing

Meer informatie over toezicht brandveiligheid volgt in Hoofdstuk 3.2.

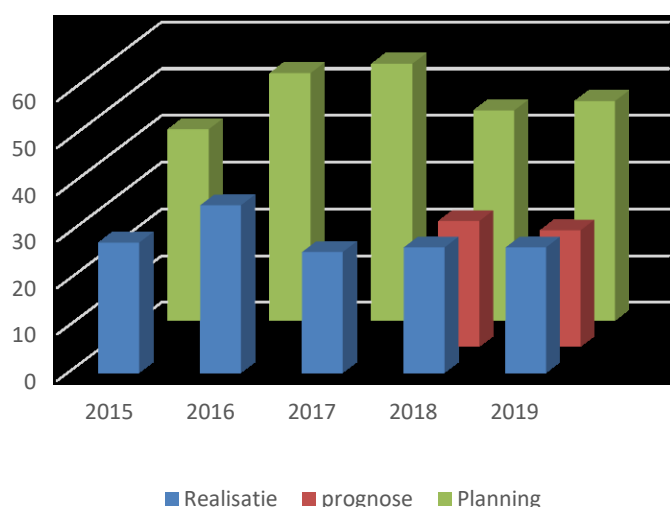
FUMO

Sinds januari 2014 wordt een deel van de bedrijven in Heerenveen gecontroleerd door de FUMO. Dit maakt deel uit van de zgn. basistaken die in de Package-deal (2009) tussen Rijk, IPO (Interprovinciaal Overleg) en VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) zijn afgesproken. Het betreft de uitvoering van de milieutaken bij de meest gecompliceerde en bovenlokale bedrijven in onze gemeente. Dit is wettelijk vastgelegd in de Algemene Maatregel van Bestuur Vergunningen, Toezicht en Handhaving (AMvB VTH).

Planning / realisatie bedrijfscontroles FUMO	2015	2016	2017	2018	2019
Planning	41	53	55	45	47*
Prognose				27	25
Realisatie	28	36	26	27	27
Vershil	-14	-17	-29	-18	-20

* In het VTH-programma 2019 is reeds aangegeven dat van de 47 volgens planning noodzakelijke controles, de prognose was dat de FUMO er in 2019 25 zou uitvoeren, inclusief de 5 jaarlijkse controles van opslagen/verkooppunten voor consumentenvuurwerk. Deze prognose is gerealiseerd. Blijft er nog wel een verschil van -20 controles ten opzichte van de noodzakelijk geachte bedrijfscontroles.

Planning/realisatie reguliere controles FUMO

Evenals in voorgaande jaren heeft de FUMO de gewenste productie niet gehaald. Van de geplande reguliere bedrijfscontroles, inclusief de vuurwerkcontroles, is in 2019 57% uitgevoerd. De FUMO had 47 reguliere controles moeten uitvoeren, waarvan een gedeelte bestond uit achterstallige controles die de afgelopen jaren door de FUMO is opgelopen. Daarvan zijn er, zoals aangegeven, 27, dus 2 meer dan volgens prognose, uitgevoerd. De aandacht ging vooral uit naar de zwaardere categorieën bedrijven en de uitvoering van het Fryslânbreed

Uitvoeringsprogramma. Dit jaar

heeft er geen controle plaatsgevonden bij de IPPC-bedrijven (dit zijn veelal bedrijven die het milieu sterk kunnen belasten). Hierbij kan worden opgemerkt, dat de controlefrequentie bij deze bedrijven overeenkomstig de wetgeving wordt uitgevoerd, maar dat in 2019 geen periodieke controles aan de orde waren. Daarnaast heeft de FUMO voor onze gemeente 13 hercontroles, waarvan 4 administratieve hercontroles, uitgevoerd en afgerond.

Overeenkomstig het Fryslânbreed Uitvoeringsprogramma 2019 heeft de FUMO projectmatig controles uitgevoerd. Concreet houdt dit voor onze gemeente in, dat in het kader van het project Lpg-stations 6 controles en 5 hercontroles zijn uitgevoerd. Binnen het project natte koeltorens is 1 controle en 1 hercontrole uitgevoerd. Deze controles zijn van belang voor de volksgezondheid, omdat een natte koeltoren water in aerosolvorm in de lucht kan brengen. Hierdoor kan voor de omgeving een legionellarisico ontstaan. In het project AEEA (huishoudelijke Afgedankte Elektrische en Elektronische Apparatuur) is 1 controle uitgevoerd. Al deze projecten zijn afgerond.

De FUMO heeft viermaal een validatie van een PRTR-verslag beoordeeld (een PRTR-verslag is een jaarlijkse milieuraapportage door industriële bedrijven, waarin zij rapporteren over hun afval, energie- en watergebruik en emissies naar lucht, water en bodem).

Aangezien de tweede hercontrole geen onderdeel uitmaakt van het basistakenpakket van de FUMO, maar wel in ons handhavingsbeleid is opgenomen, worden deze controles door ons zelf uitgevoerd. In 2019 hebben wij 7 tweede hercontroles uitgevoerd, waarvan 4 zijn afgerond. Tenslotte is in samenwerking met de FUMO één klacht afgehandeld.

De FUMO is sinds 2014 nog steeds in ontwikkeling. In 2017 is een Ontwikkelagenda FUMO 2.0 opgesteld. Deze agenda kent vijf samenhangende ontwikkelprogramma's, en geeft inzicht in de omvangrijke veranderopgave waarvoor de FUMO en haar deelnemers gezamenlijk staan. Het tijdspad loopt tot 2020. De regie over de doorontwikkeling van de FUMO ligt bij het dagelijks bestuur.

Samenwerkingsprojecten

In het kader van de Friese samenwerking wordt jaarlijks een programma opgesteld voor de aanpak van gemeentegrenzen overschrijdende zaken. Volgens afspraak maken gemeenten, dus ook de gemeente Heerenveen, jaarlijks 100 uren vrij voor dit Fries Samenwerkingsprogramma. In het bestuurlijk VTH-Overleg is overeenstemming bereikt over de volgende samenwerkingsprojecten:

- Sanering asbestdaken; gezamenlijke strategie en plan van aanpak (tijdelijk 'geparkeerd' wegens uitstel/afstel verbod op asbestdaken)
- Natuur/N2000; nieuwe afspraken risicoanalyse en prioritering
- Brandveiligheid; aanpak bij complexe gebouwen
- Aanpak emissies lucht vanuit landbouw, industrie, infra
- BOA-structuur in Fryslân
- Provinciale Omgevingsanalyse
- VTH-Kwaliteits- en procescriteria

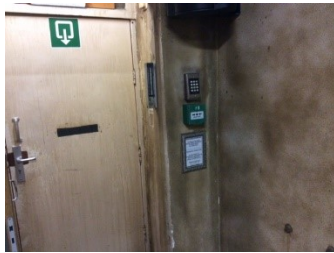
Gemeenten kunnen intekenen op de samenwerkingsprojecten. De werkgroep Provinciale Omgevingsanalyse beoogt een provinciedekkende omgevingsanalyse uit te werken voor de hele provincie Fryslân. Het gaat om lokaal overstijgende kenmerken en risico's, zoals duurzaamheid/energie, asbest(daken), natuur. De omgevingsanalyse zal gebruikt worden om tot een meer gestructureerde (en minder ad hoc) aangestuurd jaarlijks Provinciaal Samenwerkingsprogramma te komen. De gemeente Heerenveen neemt deel aan dit nog lopende project. Ook de andere

projecten zijn voornamelijk nog in een ontwikkelfase. Voor de sanering van asbestdaken zijn offertes opgevraagd voor het vanuit de lucht inventariseren van de hoeveelheid asbest(verdachte) daken per gemeente in de provincie. Daarna zal een vervolgtraject worden ingezet, waarin ook communicatie een belangrijke rol speelt.

Wat betreft de BOA-structuur: de inzet van milieu-BOA's (Domein II) geldt als verplichting vanuit de Wet VTH en de Landelijke Handhavingsstrategie. De gemeente is in overleg met de gemeenten De Fryske Marren en Súdwest-Fryslân over een gezamenlijke invulling daarvan.

3.2 Uitvoering brandveiligheid

De gemeente heeft de taak erop toe te zien dat eigenaren/gebruikers er voor zorgen dat de brandveiligheid van hun gebouw voldoet aan de eisen van wet- en regelgeving.

Brandveiligheid heeft in het gemeentelijk handhavingsbeleid hoge prioriteit. Bij zowel het bouwen van een nieuw gebouw als tijdens gebruik controleren de toezichthouders of een pand aan de wet- en regelgeving voldoet. De gemeente Heerenveen hanteert in het toezicht een risicogestuurde benadering. Dit betekent dat de controlefrequentie is gekoppeld aan de hoogte van het risico, waarbij rekening is gehouden met onderlinge samenhang tussen het gebouw, de mate van zelfredzaamheid van de gebruikers en brandscenario's die zich in dat specifieke

gebouw kunnen voordoen. Doel is de brandveiligheid van het gebouw en zijn gebruikers te waarborgen. In het kader van efficiency en integrale handhaving wordt een deel van deze controles uitgevoerd door de milieu-inspecteurs.

De controles brandveiligheid worden ingepland op basis van een risicoanalyse, waarbij gekeken wordt naar de aard en het gebruik van een gebouw.

Risicogestuurde controlefrequentie 2019

REGISTRATIENR (aantal)		Jaarlijks	Elke 2 jaar	Elke 3 jaar	Totaal
02	Gezondheidszorgfunctie voor bedgebonden patiënten	1			1
03	Woonfunctie voor zorg	20			20
04	Logiesfunctie	9			9
06	Bijeenkomstfunctie anders	81	9	17	107
07	Bijeenkomstfunctie kinderopvang	22			22
08	Onderwijsfunctie*		41		41
09	Bijeenkomstfunctie sport		9	14	23
10	Bijeenkomstfunctie gebedshuis*			21	21
11	Winkelfunctie*		4	26	30
12	Overige gebruiksfunctie	1		5	6
13	Woonfunctie voor kamergewijze huur	14			14
14	Gezondheidszorgfunctie anders	2			2
15	Industriefunctie*			19	19
16	Kantoorfunctie*			22	22
Totaal		150	63	124	337

De controlefrequentie van gebouwen met een onderwijsfunctie is voor 2019 gewijzigd van eens in drie jaar naar één keer per twee jaar, waarbij als doel is gesteld alle gebouwen met een onderwijsfunctie in 2019 te controleren (totaal 41). Dit is gerealiseerd. Behalve controleren, spelen de brandveiligheidsinspecteurs ook een belangrijke rol in het adviseren en begeleiden van ondernemers bij het oplossen van brandveiligheids-vraagstukken.

De werkverdeling en realisatie op basis van deze risicogestuurde controlefrequentie is als volgt:

Planning/realisatie controles brandveiligheid (2019) excl. hercontroles	
Milieu-inspecteurs	197
Brandveiligheidsinspecteurs*	26
Totaal uit te voeren controles	223
Realisatie	223

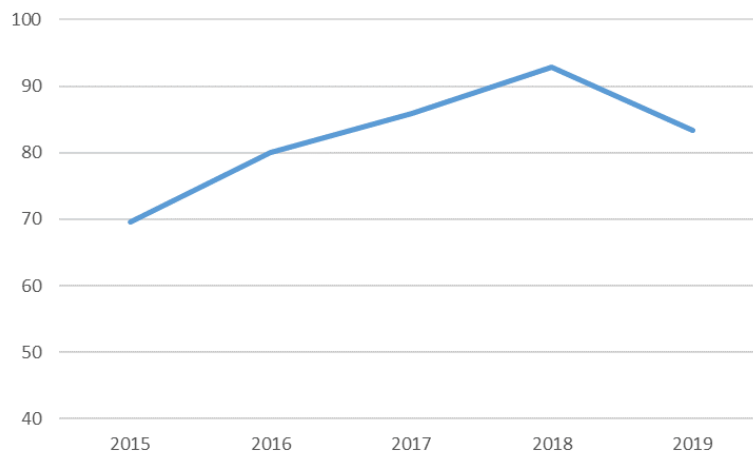
* Eind 2018 is vanuit organisatorische overwegingen (personeelsmutatie) ervoor gekozen de brandveiligheidscontroles weer geheel te beleggen bij de inspecteurs brandveiligheid, en niet meer deels bij de milieu-inspecteurs. In 2019 hebben zij wel de nog staande controles uitgevoerd.

De geplande controles zijn op de kop af gerealiseerd. Naast controleren, spelen de toezichthouders een belangrijke rol in het adviseren en de begeleiding van ondernemers bij het oplossen van brandveiligheidsvraagstukken.

De resultaten van de controles zijn hieronder weergegeven:

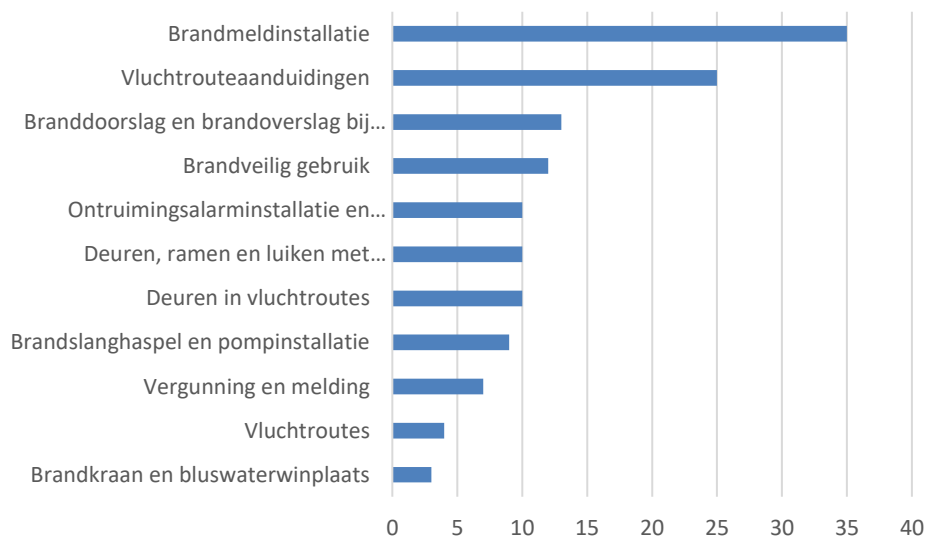
Controles brandveiligheid	2015	2016	2017	2018	2019
Totaal periodieke controles	138	139	156	196	223
Controles akkoord	57	112	134	182	186
Controles niet akkoord maar na 2 ^e bezoek akkoord (aanpassing)	29	7	21	17	1
Naleefpercentage 1 ^e controle	69,5%	80%	85,9%	92,8%	83,4%

Naleefpercentage Brandveiligheid

De naleefpercentages op onderdeel brandveiligheid zijn hoog. Echter, de stijgende trend van voorgaande jaren heeft zich in 2019 niet voortgezet. De reden daarvan is moeilijk te achterhalen. Vanuit het oogpunt van brandveiligheid worden gebouwen net zo vaak gecontroleerd tot aan de regelgeving wordt voldaan. Slechts bij hoge uitzondering is de inzet van bestuursrechtelijke maatregelen noodzakelijk, dit heeft zich echter in tegenstelling tot 2017 in 2018 niet voorgedaan.

Onderstaand een overzicht van de in 2019 meest geconstateerde overtredingen tijdens inspecties brandveiligheid:

3.3 Uitvoering bouw/sloop en ruimtelijke ordening

Vergunningen

Op basis van de cijfers van voorgaande jaren is een redelijke prognose mogelijk van de te behandelen aanvragen en meldingen op het gebied van bouw, sloop en ruimtelijke ordening. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de verwachte en gerealiseerde aantallen. De aanvragen kunnen digitaal worden ingediend (in 90% van de gevallen gebeurt dit ook) en worden digitaal verwerkt. De afdeling Vergunningen toetst de aanvragen volgens de prioriteiten van het Heerenveens model (constructieve veiligheid, brandveiligheid en ventilatie). Van de aangevraagde vergunningen werden er 13 niet verleend: 12 stuks waren niet ontvankelijk (veelal wegens het ontbreken van gegevens; als die later worden ingeleverd, kan de vergunning alsnog verleend worden), en één aanvraag is geweigerd.

Aanvragen deeltoestemmingen bouw/sloop, ruimtelijke ordening		
Onderwerp	Prognose	Realisatie
Bouwen (artikel 2.1 lid a Wabo)	340	370
Werk- of werkzaamheden uitvoeren (artikel 2.1 lid b Wabo)	20	16
Handelen in strijd met regels RO (artikel 2.1 lid c Wabo)	140	166
Gemeentelijke monumenten wijzigen/slopen	20	4
Sloophmeldingen	290	276
Flitssloophmeldingen	180	174
Totaal	990	1006

De bouwsector had het tijdens de crisis zwaar te verduren. Door de verbeterde economische omstandigheden is de bouwsector aan het herstellen. Dit was vooral vorig jaar te merken in de enorme stijging van het aantal verleende vergunningen. Deze stijging heeft zich in 2019 niet verder doorgezet en is in aantal nagenoeg gelijk met vorig jaar.

Omgevingsvergunning activiteit bouw	2015	2016	2017	2018	2019
Planning	300	300	300	430	340
Verleende vergunningen	270	301	306	373	370

Het aantal verleende omgevingsvergunningen activiteit bouw (en de mate van complexiteit van de bouwprojecten) en sloophmeldingen is van grote invloed op het aantal inspecties die de toezichthouders dienen uit te voeren. De planning is een raming op basis van het aantal te verwachten vergunningaanvragen, waarbij de stand van de economie een rol speelt. Het aantrekken van de bouwmarkt hebben we voor 2018 iets te uitbundig ingeschat. Daarom is de prognose voor 2019 naar beneden bijgesteld. Gebleken is dat de werkelijke cijfers de prognose hebben overschreden. Of er sprake is van een trend moet nog blijken. Echter het is de vraag of het Coronajaar 2020 daarin maatgevend zal zijn.

In het toezicht liggen de prioriteiten onveranderd bij veiligheid en gezondheid. De controles zijn met name gericht op constructieve-, en brandveiligheid en ventilatie, waarbij de toezichthouders eveneens adviseren op niet geprioriteerde onderwerpen. Naast deze werkzaamheden bestaat een deel van de werkvoorraad van de toezichthouders uit inspecties in kader van aanwijzingen vanuit het Rijk, klachten, meldingen en verzoeken om handhaving.

Tevens worden controles uitgevoerd in het kader van de Wet basisregistraties adressen en gebouwen (BAG). Deze wet verplicht gemeenten een aantal basisgegevens over adressen en gebouwen centraal te registreren en bij te houden. De registratie gebouwen omvat gegevens over panden, verblijfsobjecten (woningen), standplaatsen en ligplaatsen. De basisregistratie adressen bevat gegevens over woonplaatsen, openbare ruimten (weg en water) en nummeraanduidingen.

Aantal uitgevoerde inspecties	2015	2016	2017	2018	2019
Activiteit bouw	983	916	1395	1276	1085
Activiteit sloop	134	106	159	136	71
Activiteit gebruik	54	8	56	44	52
Totaal	1171	1030	1610	1456	1208

Het toewijzen van de behandeling van een aanvraag omgevingsvergunning aan een medewerker (hoofdbehandelaar) is afhankelijk enerzijds van inzet en beschikbaarheid van medewerkers en anderzijds van de daarvoor vereiste vaardigheden. Criteria hiervoor zijn de complexiteit van de aanvraag, de locatie waarop die betrekking heeft en de aard van de aangevraagde activiteiten. Afhankelijk van de complexiteit wordt een factor¹ aan de aanvraag omgevingsvergunning toegekend, die eveneens doorwerkt in het toezicht. Dit om te komen tot een evenwichtige werkverdeling voor de toezichthouders. Een bouwwerk is in 2019 gemiddeld 2,9 keer gecontroleerd. Dit is conform onze doelstelling vanuit het VTH-programma (gemiddeld 3 controles).

Aantal controles per factor 2019

Factor ²	aantal dossiers	aantal controles	gemiddelde aantal controles
Factor 1	104	140	1,35
Factor 2	163	273	1,67
Factor 3	159	384	2,42
Factor 4	52	196	3,77
Factor 10	3	16	5,33

¹ Factor 1: gevelwijziging, bouwen erfscheiding, plaatsen reclame/zonnepanelen/dakpannen etc.

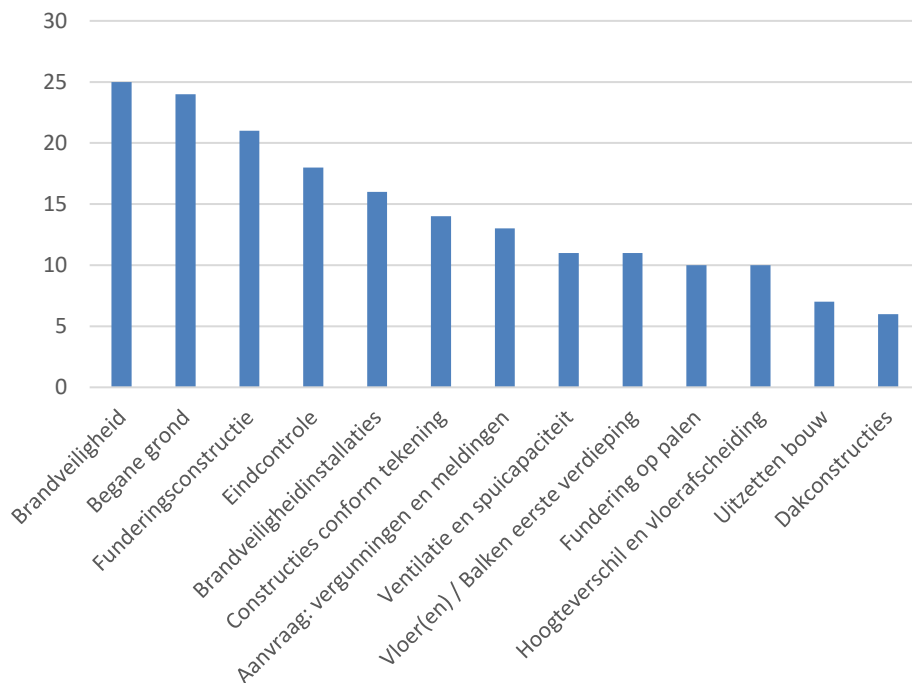
Factor 2: bouwen bijgebouw, vergroten woning, plaatsen dakkapel, woning in Skoatterwâld etc

Factor 3: bouwen woning, vergroten/veranderen andere bouwwerken (kerk, stal, school bedrijfspand etc.)

Factor 4: bouwen overige bouwwerken meerdere woningen of appartementen etc

Factor 10: buitencategorie (grote projecten / complexe bouwplannen)

Onderstaand een overzicht van de meest geconstateerde overtredingen (totaal aantal geconstateerde overtredingen: 256) in het bouwproces:

Slopen

Met het indienen van een sloopmelding kunnen de meeste sloopwerkzaamheden legitiem worden uitgevoerd. Een uitzondering geldt voor het slopen aan/van een monument, dat wel een vergunningplichtige activiteit is. Wanneer een sloopmelding moet worden ingediend, volgt uit de regels van het Bouwbesluit. Dit is bijvoorbeeld het geval als er meer dan 10m³ sloopaafval vrijkomt, of op het moment dat sprake is van asbest. In dat laatste geval wordt (vanuit de handhavingsprioriteiten gezondheid en veiligheid) nagenoeg altijd gecontroleerd. In andere gevallen is dat steekproefsgewijs. In onderstaand overzicht het aantal ingediende sloopmeldingen en flitssloopmeldingen. Deze flitssloopmeldingen worden alleen voor particulieren, onder bepaalde voorwaarden, direct aan het loket afgehandeld.

Ingekomen sloopmeldingen	2016	2017	2018	2019
Sloopmelding	257	283	325	276
Flitssloopmelding	141	139	191	174
Totaal	398	422	516	450

In het VTH-Uitvoeringsprogramma 2019 is het aantal sloopmeldingen (exclusief flitssloopmeldingen) geraamd op 290. Dit aantal is bijna gerealiseerd. In kader van de AmvB VTH gaat het toezicht op (asbestgerelateerde) sloopmeldingen per 1 januari 2020 over naar de FUMO. Dit zal dan resulteren in minder controles van gemeentewege. Het milieutoezicht op asbestsanering is een basistaak en wordt uitgevoerd door de omgevingsdienst (FUMO) tenzij de asbestsanering in een bouwwerk of een object wordt uitgevoerd bij en door een particulier. De voorwaarde hierbij is dat het te saneren oppervlak niet meer dan 35 vierkante meter bedraagt. Een particulier die zelfstandig asbest saneert moet melding doen bij de gemeente. De gemeente voert het milieutoezicht uit.

Illegale bouw

Op basis van eigen constatering van toezichthouders of naar aanleiding van meldingen of klachten komen regelmatig illegale bouwwerken in het vizier. De gemeente acht het onaanvaardbaar als er wordt of is gebouwd zonder dat de gegevens ten aanzien van constructie, brandveiligheid en ventilatie zijn getoetst. Hier wordt handhavend tegen opgetreden. De toezichthouders proberen met de overtreder tot afspraken te komen om de illegale situatie ongedaan te (laten) maken. Pas wanneer dit niet slaagt worden juridische middelen ingezet.

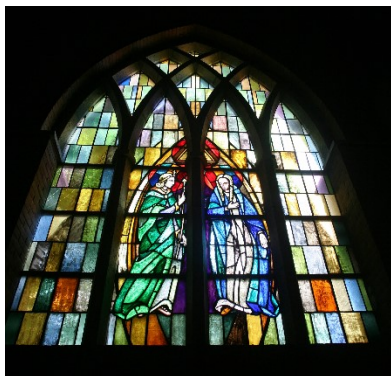
Geregistreerd illegale bouw	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal constatering	28	28	35	37	27
Aantal controles	43	50	65	73	78

Illegaal gebruik

Wanneer het gebruik van een bouwwerk of een perceel niet past binnen het bestemmingsplan, is er sprake van illegaal gebruik. Bijvoorbeeld bedrijfsmatig gebruik van een pand met woonfunctie. Hierop wordt gecontroleerd en zo nodig gehandhaafd. Nadat een klacht over illegaal gebruik is ontvangen of wanneer de toezichthouder een illegale situatie constateert, wordt gekeken of alsnog vergunning of toestemming verleend kan worden. In dat geval krijgt de overtreder eerst de kans een vergunning aan te vragen, zo niet dan moet het illegaal gebruik beëindigd worden. Ook hierop wordt toegezien.

Geregistreerd illegaal gebruik	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal constatering	10	9	12	5	17
Aantal controles	29	8	13	11	6

Monumenten

In 2018 is in het kader van het gemeentelijk Erfgoedbeleid een inventarisatie gemaakt van mogelijk aan te wijzen monumentale panden (niet zijnde Rijksmonumenten). Hierbij zijn van 309 beoogd aan te wijzen monumenten de monumentale waarden nauwkeurig vastgelegd en gefotografeerd. Van dit aantal zijn 203 panden definitief aangewezen als gemeentelijk monument en 6 panden definitief niet. De doelstelling in 2019 was om de aanwijzing van de resterende 100 panden af te ronden. Dat duurt iets langer. Er zijn in 2019 27 gemeentelijk monumenten aangewezen, 4 panden zijn niet opgenomen, en 9 zienswijzen behandeld van eigenaren tegen opname

op de gemeentelijke monumentenlijst. Definitieve afronding van het project zal zijn in 2021.

Oude omgevingsvergunningen

Na het verlenen van een omgevingsvergunning activiteit bouw komt het voor dat er geen begin wordt gemaakt met de bouwwerkzaamheden. Ook komt het voor dat na een begin de werkzaamheden worden gestaakt.

Als dat een paar weken duurt, is er geen probleem. Echter wanneer van een omgevingsvergunning geen gebruik wordt gemaakt, of wanneer de bouwwerkzaamheden 26 weken stil hebben gelegen, dan heeft het college de bevoegdheid de vergunning in te trekken. De gemeente Heerenveen hanteert een ruimere termijn en voordat een vergunning wordt ingetrokken, worden de aanwezige belangen tegen elkaar afgewogen.

Uitgangspunt is echter dat als de houder van een vergunning niet aannemelijk weet te maken dat deze alsnog binnen een korte termijn de bouwwerkzaamheden start of hervat, er voldoende reden is om de intrekking te rechtvaardigen. In 2019 was dit slechts één keer het geval.

Intrekken omgevingsvergunning activiteit bouw	2015	2016	2017	2018	2019
	34	24	31	11	1

3.4 Uitvoering APV en overige wetten

In de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) zijn diverse regels opgenomen om de gemeente netjes, veilig en leefbaar te houden. Om de APV actueel te houden is deze in 2019 aangepast op basis van lokale input en landelijke wetswijzigingen.

De gemeente controleert op onderdelen van de APV, maar gaat vooral ook uit van eigen verantwoordelijkheid van ondernemers en inwoners. Controles vinden vaak plaats op basis van klachten (zie ook Hoofdstuk 4 Klachten). In het toezicht wordt in eerste plaats ingezet op communicatie met betrokkenen om zaken gezamenlijk op te lossen. Na een toename van het aantal zaken waarbij bestuursrechtelijke middelen ingezet moesten worden in 2018, is dit in 2019 weer teruggelopen. Overigens ligt het niveau nog steeds hoger dan voor 2018.

Tevens zien wij een toename van multidisciplinaire vraagstukken binnen het team APV. Deze deden zich niet alleen voor bij de vaartuigen maar ook bij de gevallen waar parkeerdruk leidt tot het parkeren van voertuigen in de groenstrook. Wij kijken in dergelijke gevallen niet alleen naar de overtreding maar ook of de oorzaak aangepakt kan worden. Deze benadering vergt meer afstemming en tijd maar levert ook tijd op, omdat juridische procedures achterwege blijven. Halverwege 2019 is het team Handhaving uitgebreid met de komst van twee toezichthouders/boa's leefbaarheid.

Door de inspecteurs zijn in 2019 498 controles/inspecties uitgevoerd op een breed scala aan onderwerpen. Onderstaand een niet uitputtend overzicht van uitgevoerde controles.

APV en bijzondere wetten	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal inspecties terrassen	17	20	23	0	1
Aantal inspecties ligplaatsen	62	130	78	182	125
Aantal inspecties standplaatsen	27	23	26	1	0

De controles APV vinden voornamelijk plaats op basis van klachten of signalen. De inspecties van de ligplaatsen aan de openbare oever nemen jaarlijks veel tijd in beslag. Veelal is het verzoek om op de driedagen regeling te controleren. Ook komt het met

enige regelmaat voor dat onbevoegden een ligplaats innemen aan een oever waarvoor een vergunningplicht geldt. In 2019 zijn er ook meerdere momenten geweest dat een inwoner graag in aanmerking wilde komen voor een ligplaatsvergunning welke niet kon worden verleend en het juridisch verder opgepakt moest worden. In de laatste maanden van het jaar is ingezet op het voorkomen van een winterstalling aan de openbare oever. In 2019 zijn dezelfde vaartuigen weer gesignaleerd welke bewoond worden door dak- en thuislozen. Daar het naleefgedrag van deze doelgroep

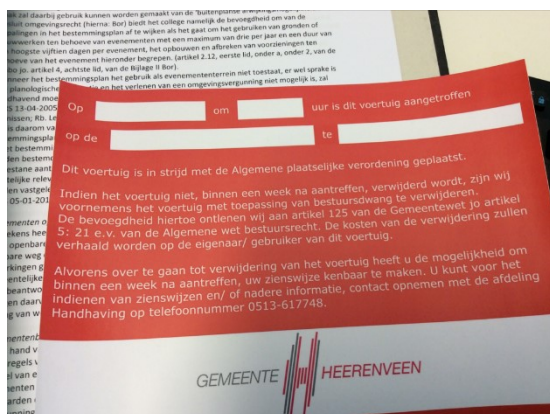
tamelijk laag is, ontvangen wij veel klachten over overlast. Vanwege de problematiek rond de ligplaatsen is hier relatief veel tijd en dus capaciteit in gaan zitten. Waar mogelijk is samen met de GGD, LIMOR (Landelijke Instelling voor Maatschappelijke Ondersteuning en Rehabilitatie), het sociaal team en het team Veiligheid van de gemeente Heerenveen gezocht naar een structurele oplossing voor de problematiek.

In 2019 is niet actief gecontroleerd op terrassen mede door het ontbreken van een klacht/melding. Over standplaatsen hebben wij in 2019 eveneens geen klachten ontvangen. Begin 2019 is de verkoop op straat van abonnementen en dergelijke in het centrum van Heerenveen aan banden gelegd. De betreffende verkopers zijn met regelmaat aangesproken. Het aanspreken is in de controlerondes meegenomen. In 2019 zijn er 9 controles gericht uitgevoerd. Het verbod heeft het gewenste resultaat opgeleverd voor de ondernemers en het winkelend publiek.

Illegale stort	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal bestuursdwangbesluiten illegale stort	50	55	27	48	42

In 2019 is aan 42 inwoners een bestuursdwangmaatregel met een kostenbeschikking opgelegd, in verband met het onjuist aanbieden van hun huishoudelijk afval. In deze gevallen betreft het huisvuilzakken die naast de daarvoor bestemde ondergrondse inzamelvoorziening worden geplaatst.

Parkeerexcessen	2015	2016	2017	2018	2019
Constateringen/stickers vooraankondigingen	41	29	33	39	33

Bij parkeerexcessen gaat het bijvoorbeeld om parkeren van auto's in de groenstrook of grote vrachtwagens in de straat, in 2019 33 keer op gecontroleerd. Ook zijn er veel meldingen/klachten over campers, caravans en aanhangwagens die langdurig parkeerplaatsen in beslag nemen. In 2019 zijn hierop 132 controles uitgevoerd. Wanneer de eigenaar onbekend is, wordt er een sticker op geplakt. Hiermee wordt de eigenaar gesommeerd het voertuig binnen een week te verwijderen, zo niet dan zal de gemeente overgaan tot de toepassing van

bestuursdwang. Is de eigenaar bekend dan volgt een vooraankondiging tot het opleggen van een last onder dwangsom.

Loslopende dan wel bijtende honden geven ook nogal eens aanleiding tot klachten. De BOA (Buitengewoon Opsporingsambtenaar) probeert naar aanleiding van de melding de eigenaar van de loslopende hond te traceren en zo nodig aan te spreken op de naleving van regels ten aanzien van de losloopgebieden. In 2019 zijn er 3 aanlijn- en muilkorfgeboden opgelegd en 5 waarschuwingen. Bij klachten over 'bijna bijtincidenten' is samenwerking gezocht met de dierenpolitie. Deze politie is bij de klagers ter plaatse geweest en heeft ook met de hondeneigenaren gesproken. Er zijn geen bestuursrechtelijke vervolgacties uit voortgekomen.

Verder is op tal van zaken gecontroleerd, bijvoorbeeld 53 keer op het plaatsen van voorwerpen op de openbare weg, in de meeste gevallen containers, steigers, maar soms ook trampolines.

Carbidschieten

Tijdens de afgelopen jaarwisseling hebben de inspecteurs APV 19 locaties bezocht waar met carbid geschoten werd. Deze controles waren preventief en waarschuwend van aard. Gevallen waar sprake was van direct gevaar zijn niet geconstateerd. Tijdens de controles is vastgesteld dat op de meeste locaties volgens de regels wordt gehandeld. In een enkel geval werden regels niet helemaal correct gevolgd en was een aanwijzing van de inspecteur voldoende om dit te herstellen. Voor 1 locatie was geen melding gedaan, maar was alles wel volgens de regels.

Zodoende besproken dat ze mochten doorgaan en volgend jaar tijdig een melding moeten doen.

Paasvuren

Vanwege de extreme droogte tijdens Pasen 2019 zijn de paasvuren waarvoor vergunning was verstrekt, geannuleerd. Controles hebben er daardoor niet plaatsgevonden

3.5 Uitvoering evenementen

In de gemeente Heerenveen vinden jaarlijks grote, middelgrote en kleine evenementen plaats. Met de harmonisering van de risicoanalyse aan de regionale richtlijn is de categorie-indeling van A, B en C-evenementen aangepast. Het hanteren van de landelijke richtlijn leidt in de provincie Fryslân voor de beoordeling van evenementenaanvragen en meldingen tot meer uniformiteit. Het betekent eveneens een vereenvoudiging in de advisering door

de hulpdiensten bij de aanvragen. Heerenveen kent door de nieuwe richtlijn geen C-evenementen.

A-evenementen	2018	2019
Ingediende meldingen	178	113
Inspecties	11	3

De A-evenementen hebben een laag risico (bijvoorbeeld buurtfeesten) en worden incidenteel of bij klachten gecontroleerd.

De categorie B-evenementen kent grote verschillen. Zo wordt een relatief klein dorpsfeest aangemerkt als een B-evenement, omdat bijvoorbeeld een weg wordt afgesloten, alcohol wordt geschonken, en/of versterkt geluid wordt geproduceerd. Maar ook een grootschalig evenement als de Flaijelfeesten valt in de B-categorie. Om de evenementen in goede banen te leiden wordt vanuit de vergunningverlening veel tijd gestoken in vooroverleggen met alle betrokken partijen, van organisatie tot hulpdiensten. De evenementen waar in 2019 de meeste aandacht naar is uitgegaan zijn Gondelvaart Aldeboarn, Heaven Open Air, Skoattermerke, Flaijel- feesten, Oranjewoudfestival, Night of the Koemarkt en de verschillende motorsport- evenementen (grasbaanraces, ijsspeedway, autocross Tjalleberd, Luinjeberd en Gersloot).

B-evenementen	2018	2019
Verleende vergunningen	90	34
Inspecties	59	30

De genoemde grote evenementen worden altijd één- of meermaals gecontroleerd. Dorpsfeesten e.d. alleen als daar aanleiding toe is. Naast de toezichtfunctie bij evenementen, waar met name wordt gecontroleerd op de constructie (tent, podia, tribune), ontvluchtingsmogelijkheden, brandveiligheid, opstelling en niveau van de geluidsinstallatie, heeft de afdeling handhaving ook een rol bij de advisering over evenementen (geluid en veiligheid). De afdeling participeert in het Evenementenoverleg, ter advisering van de vergunningverlening. Dit is erop gericht vooraf tot handhaafbare vergunningen te komen. Daarnaast is het doel met de organisator tot goede instructies en afstemming te komen, zodat minder of geen repressieve handhaving nodig is. In 2019 was bestuursrechtelijk optreden niet noodzakelijk. In een aantal gevallen was bijsturing op geluidsniveau en brandveiligheidsaspecten noodzakelijk.

3.6 Uitvoering horeca

De horecacontroles worden integraal uitgevoerd, met medeneming van zowel DHW-, milieu- en brandveiligheidsaspecten. Verder wordt gecontroleerd of voor de aanwezige kansspelautomaten een vergunning is verstrekt. Bij de inspecties wordt gebruik gemaakt van Digitale Checklisten. Het naleefgedrag bij de horeca is in meerderheid goed; zelden is de inzet van bestuursrechtelijke maatregelen noodzakelijk. Dit is (mede) toe te schrijven aan de inzet van de horecacontactpersoon van de afdeling Handhaving, die veel investeert in het contact met ondernemers en hen waar nodig begeleidt naar een situatie die in overeenstemming is met de wet- en regelgeving. Geconstateerde overtredingen zijn

doorgaans niet zeer ernstig van aard. Voorbeelden zijn het ontbreken van een vetafscheider, defecte noodverlichting en het verlopen van de datum van keuring van de blusmiddelen.

Slechts in 1 geval is met gebruikmaking van een dwangsom, de aanwezigheid van 2 illegale kansspelautomaten beëindigd.

Controle Horeca	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal inspecties	34	38	34	58	53

Tijdens de integrale controles wordt ook het aspect brandveiligheid meegenomen. Voor de hotels in onze gemeente zijn de inspectiecertificaten brandmeldinstallaties verstrekt. Voor het verkrijgen van dit certificaat wordt gecontroleerd op bouwkundige-, installatietechnische- en organisatorische (brand)beveiligingsmaatregelen. Dit certificaat heeft een geldigheidsduur van 3 jaar.

NIX18

In 2019 zijn er geen concrete signalen binnengekomen over misstanden ten aanzien van het schenken van alcohol aan jongeren onder 18 jaar. Er zijn dan ook geen gerichte controles geweest. Wel is er weer een provinciaal nalevingsonderzoek verricht. Aan de hand van de uitkomsten hiervan zal bekeken worden welke acties zullen worden ondernomen in 2020.

Toezicht Prostitutie

De gemeente Heerenveen telt in 2019 twee prostitutiebedrijven in het centrum van Heerenveen. Beide inrichtingen zijn van dezelfde eigenaar. De exploitant heeft een 3-jarige exploitatievergunning voor beide inrichtingen. Deze vergunningen zijn geldig tot 29 juli 2019. Op basis van de uitkomsten van Bibob onderzoek, zijn deze vergunningen niet verlengd en zijn beide inrichtingen met dreiging van toepassing van bestuursdwang eind 2019 gesloten.

Er is in 2019 op 1 adres illegale prostitutie aangetroffen, welke met toepassing van een dwangmaatregel is beëindigd.

De afdeling Handhaving voert jaarlijks een integrale controle uit bij de seksinrichtingen. Hierbij wordt gecontroleerd op o.a. de brandveiligheid, leefomstandigheden, aanwezigheid van minderjarigen (< 21 jaar), aanwezigheid van beheerders, het verbod om te overnachten in de inrichting. Verder is er twee keer per jaar een onaangekondigde gezamenlijke controle met de politie (prostitutieteam), vooral in de nachtelijke uren, waarbij gecontroleerd wordt of er geen prostituees meer in de inrichting aanwezig zijn. In 2019 zijn geen ernstige misstanden aangetroffen.

De samenwerking met de politie verloopt uitstekend. Er zijn afspraken met het prostitutieteam van de politie (Prostitutie Controle Team van de politie Noord-Nederland, district Fryslân) over het delen van informatie en het gezamenlijk optrekken bij de

controle van vergunde seksbedrijven en de opsporing en controle van panden waar illegale prostitutie plaatsvindt. Het Prostitutieteam heeft een directe lijn met de afdeling Handhaving, en wanneer het team een illegale situatie ontdekt dan wordt hierin via een bestuurlijke rapportage de medewerking van de gemeente gevraagd. Behalve met de politie wordt in het toezicht contact onderhouden en afstemming gezocht met de

brandweer, de GGD, de afdeling Openbare Orde en Veiligheid (OOV) van het Centrum voor Criminaliteitsbestrijding en Veiligheid en Fier (afdeling Fryslân). De laatste is het landelijk expertise- en behandelcentrum op het terrein van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Intern is er nauwe samenwerking met het team Veiligheid.

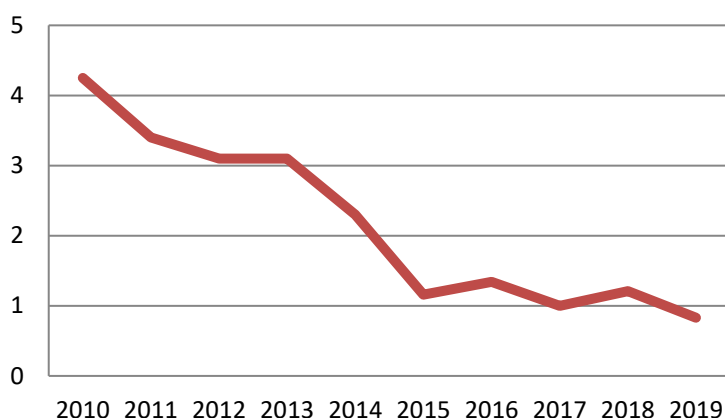
4 Klachten

Jaarlijks komen bij de afdeling Handhaving zo'n 300 klachten binnen over diverse onderwerpen. Hieronder een overzicht van het klachtenbeeld binnen de gemeente Heerenveen.

Bouwgerelateerde klachten

Klachten Bouw geregistreerd in Key2	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal in verslagjaar ingediende klachten	31	26	27	28	17
Aantal uitgevoerde inspecties n.a.v. klachten	36	35	24	23	14

Gemiddeld aantal controles per klacht bouw

Bouwgerelateerde klachten hebben vaak te maken met verstoorde burenenrelaties. In meerderheid gaat het over de erfgrens (schuttingen en bouwen op of over de erfgrens) en (vermeend) illegale bouw en illegaal gebruik (van burenen).

Dit geldt evenzeer voor overlastklachten van houtkachels. Een lastig en vaak moeilijk waarneembaar of aantoonbaar fenomeen. Er bestaan (nog) geen landelijk vastgestelde normen of grenswaarden voor de maximaal toegestane uitstoot van rookgassen, specifiek voor het stoken van hout in open haarden en houtkachels bij particulieren. Daardoor is het voor de gemeente niet mogelijk om objectief te beoordelen of in een bepaalde situatie sprake is van ontoelaatbare stookhinder, waartegen wij rechtmatig handhavend kunnen optreden. Aldus worden ook de klagers per brief geïnformeerd.

Opvallend is de daling in het aantal klachten in 2019. Een duidelijke verklaring is daarvoor niet vindbaar en is mogelijk van incidentele aard. Mede als gevolg van de strikte prioritering in het handhavingsbeleid is de controlefrequentie in de achterliggende jaren teruggebracht tot onder de factor 1. (Oplossingen die via minnelijk overleg en de inschakeling van Buurtbemiddeling worden gezocht, vertalen zich niet in deze cijfers) Met de controle n.a.v. een klacht is gemiddeld een tijdsinzet gemoeid van 2 uur, afgezien van eventuele vervolgacties.

Milieuklachten

Milieuklachten geregistreerd in KEY2Milieu	2015	2016	2017	2018	2019
Afval	-	3	2	1	0
Bodem	1	4	1	1	1
Geluid	9	4	14	6	2
Lucht	3	5	5	8	5
Water	2	0	0	0	0
Overig	6	2	10	9	2
Totaal klachten	21	18	32	25	10

In 2019 is het aantal milieuklachten aanmerkelijk lager dan in voorgaande jaren. Een duidelijke verklaring is hiervoor niet te geven. Mogelijk dat gunstige weersomstandigheden (bv. windrichting) hier invloed op hebben gehad. Ook in 2019 hebben de klachten in meerderheid betrekking op lucht/geur.

Daarnaast zijn klachten over inrichtingsgebonden geluid (laden en lossen van goederen bij een bedrijf, of muziek uit een horeca-inrichting) en verkeershinder terugkomende onderwerpen. In de categorie 'Overig' ging het onder meer om asbest en stof.

Het is belangrijk dat klachten adequaat worden afgehandeld. Klachten zijn naar hun aard in aantal niet te voorzien en daardoor moeilijk in te plannen. Met een jaarplanning van 50 klachtgerelateerde milieucontroles en hercontroles bij inrichtingen wordt voldoende marge aangehouden om een adequate klachtenafhandeling te waarborgen.

Afhandeling milieuklachten	2015	2016	2017	2018	2019
Afgehandeld in verslagjaar	16	11	7	20	10
Nog in behandeling in verslagjaar	5	7	17	5	5
In behandeling genomen, maar niet waarneembaar/ongegronnd	6	8	1	3	1

Totalen klachten

Klachten, al dan niet terecht, zullen er altijd zijn. Het totaal aantal klachten is licht gedaald ten opzichte van het voorgaande jaren. De inzet is om op basis van de prioriteiten en een proactieve aanpak in de communicatieve sfeer (o.a.

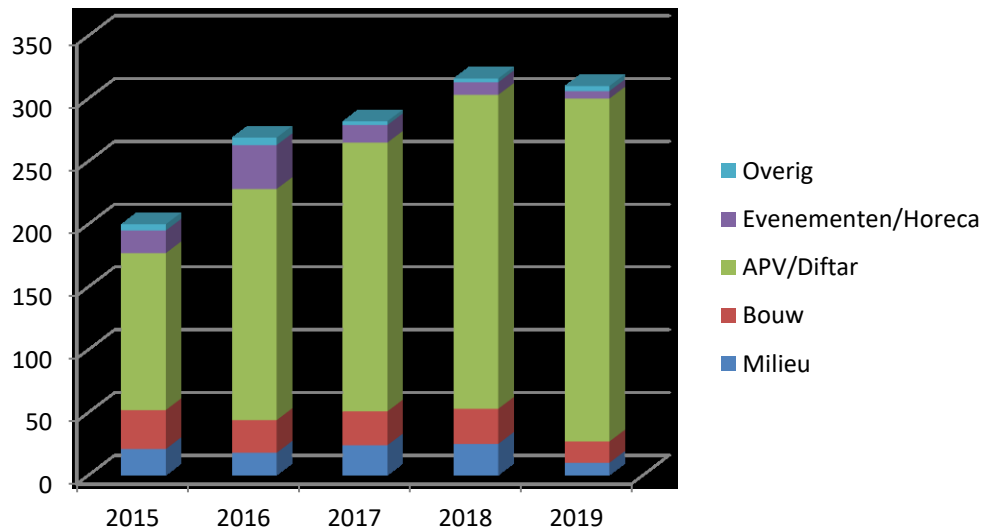
Buurtbemiddeling) klachten tot een oplossing te brengen. In gevallen van afvaldumping en parkeerexcessen volgen veelal wel aanschrijvingen.

Gezien de grilligheid van het fenomeen zal het voorkómen van klachten een illusie zijn. Het is te verwachten dat wij in het verslag over coronajaar 2020 meer klachten zullen noteren.

Klachten totaal	2015	2016	2017	2018	2019
Milieu	21	18	32	25	10
Bouw	31	26	27	28	17
APV/Diftar	125	194	214	250	273
Evenementen/Horeca	18	35	14	10	6
Overig	5	6	3	3	4
Totaal	200	279	290	316	310

Zoals altijd neemt het brede terrein van de APV en Diftar (afval) de bulk van de klachten voor zijn rekening. Het gaat om afvaldumping en zwerfafval en bijplaatsen van afvalzakken bij ondergrondse containers. De overige APV-klachten gaan over een scala aan onderwerpen, waarbij het grootste aantal klachten zich richt op onderwerpen als innemen van ligplaatsen, parkeerexcessen (aanhangers, caravans e.d.) en overlast van dieren. De klachten gerelateerd aan APV en Diftar vertonen al jaren een groeiende tendens. Enerzijds heeft dat te maken met een verbeterde registratie, door het gebruik van Digitale Checklisten. Anderzijds wellicht ook met een maatschappelijke tendens: mensen worden mondiger en meer geneigd tot klagen. In 2019 lijken de cijfers deze tendens te volgen. Of hier sprake is van een stijgende trend zal de komende jaren moeten blijken.

Totaal Klachten

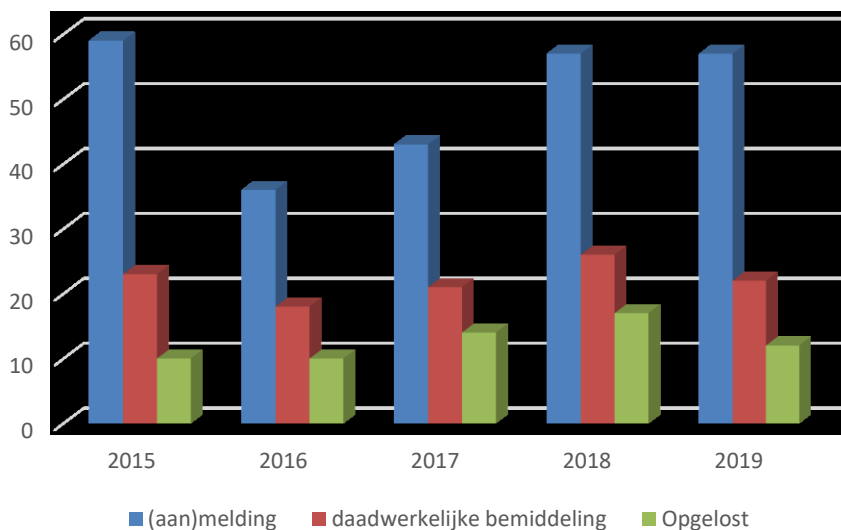

Buurtbemiddeling

Goed contact met de burens is belangrijk. Wanneer dat met elkaar niet meer lukt, kan buurtbemiddeling een oplossing zijn. Buurtbemiddeling wordt onder supervisie van Caleidoscoop uitgevoerd. Getrainde vrijwilligers bemiddelen bij een burenruzie, om problemen of conflicten zo goed mogelijk op te lossen.

Hierdoor zijn kostbare (handhavende of juridische) interventies, waaronder door de gemeente, minder nodig. Een belangrijke voorwaarde voor het welslagen is dat partijen vrijwillig deelnemen, de tijd hebben (en nemen) om met elkaar te praten en de wil bestaat om problemen op te lossen.

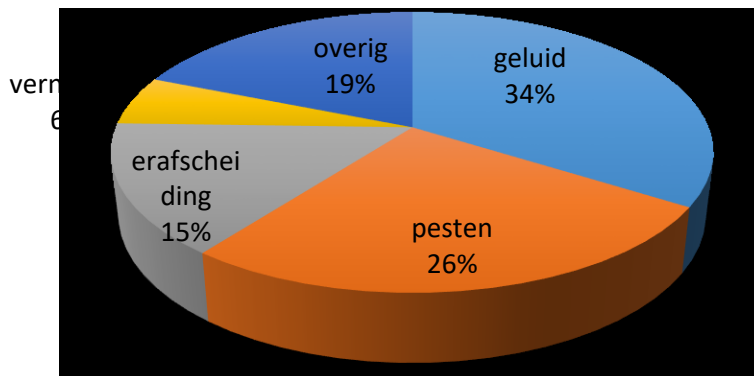

Buurtbemiddeling is goed bekend, van de in 2019 geregistreerde (aan)meldingen (57) komen deze in meerderheid rechtstreeks van inwoners zelf (30). Maar ook andere instanties zoals politie/wijkagent (12), gemeente, de woningbouw-corporaties en (jeugd)hulp-verlening melden gevallen aan.

Zoals eerder aangegeven zijn niet alle aanmeldingen voor buurtbemiddeling geschikt. Van de gevallen (22) waarin het daadwerkelijk tot een traject van buurtbemiddeling kwam, zijn er 12 binnen dat traject opgelost, een slagingspercentage van 55%.

Buurtbemiddeling levert daarmee een nuttige bijdrage aan de leefbaarheid in de buurt.

Soort Klachten/Problemen

Meest voorkomende bronnen van onderlinge ergernis zijn geluidsoverlast en gedrag/pesterijen. Ook erafscheidingen leiden nogal eens tot verstoorde relaties. Wanneer sprake is van buitensporige agressie, familieproblematiek, criminaliteit of alcohol/druggerelateerde problematiek, is buurtbemiddeling geen optie, daar zijn andere hulpinstanties voor. In 2019 is 6 keer verwezen naar andere hulpverlenende instanties.

Klachten tegen gemeentelijk handelen

Wanneer een inwoner, ondernemer of instelling vindt dat hij/zij onheus bejegend is door een ambtenaar of bestuurder kan daarover een klacht bij de gemeente worden ingediend. Deze klacht wordt in overeenstemming met de gemeentelijke klachtenregeling in behandeling genomen. Ten eerste wordt de klager uitgenodigd voor een gesprek om gezamenlijk een oplossing te zoeken. Slaagt dit niet, dan wordt een onafhankelijke klachtencommissie ingeschakeld. Vervolgens ontvangt de klager een brief waarin de afspraken duidelijk zijn verwoord. Mocht dit niet aan de verwachting van de klager tegemoet komen, kan contact worden opgenomen met de Nationale Ombudsman. In 2019 zijn geen klachten over de afdeling Handhaving ingediend.

5 Juridische vervolgacties

De gemeente Heerenveen richt zich in de uitvoering van de gemeentelijke toezichthoudende en handhavende taak met name op het samen met overtreeders vinden van oplossingen, teneinde dure en tijdrovende juridische procedures te voorkomen. Daartoe worden – waar mogelijk – overtreder(s) uitgenodigd voor een persoonlijk onderhoud, waarbij uitleg wordt gegeven over de overtreding, de wet- en

regelgeving, en op welke wijze de overtreding ongedaan gemaakt kan worden. Het onderhoud richt zich op het maken van afspraken met de overtreder(s) om de strijdige situatie op te heffen binnen een redelijke doch korte termijn. Dit blijkt een succesvolle aanpak, het aantal verzonden beschikkingen is nagenoeg consistent, terwijl het aantal dossiers jaarlijks licht stijgt. Vanzelfsprekend doen zich situaties voor waarbij de juridische weg wel het meest passende middel is.

In de meeste van deze situaties ging het in 2019 om bouwwerken die zonder vergunning werden gerealiseerd, en/of gebruik van bouwwerken/percelen in strijd met de bestemming.

Bestuurlijke maatregel	2015	2016	2017	2018	2019
Last onder dwangsom	2	6	7	2	11
Last onder bestuursdwang	5	4	1	9	0
Totaal	7	10	8	11	11

In de meeste gevallen wordt na oplegging van een dwangmaatregel alsnog voldaan aan de regels. In uitzonderingsgevallen wordt geen gehoor gegeven aan de maatregel en volgt invordering van dwangsommen of kosten van uitvoering van bestuursdwang.

Stilleggen van bouw- en sloopwerkzaamheden

Gemeenten dragen ervoor zorg dat de wettelijke voorschriften met betrekking tot het bouwen worden nageleefd. De wettelijke voorschriften zijn bedoeld om de veiligheid en gezondheid te waarborgen. Toezichthouders op het gebied van bouwregelgeving kunnen bouwactiviteiten stilleggen, indien wordt gebouwd zonder vergunning, in afwijking van de vergunning of wanneer wordt gebouwd in afwijking van het bouwbesluit. Zodra de toezichthouder de niet-toegestane activiteiten constateert, en in overleg geen oplossing te vinden is, kan hij ter plaatse een bouwstop opleggen. De bouwstop heeft tot doel de situatie tijdelijk te bevriezen. Hiermee wordt voorkomen dat de illegale situatie in ernst en omvang toeneemt. Bovendien voorkomt de bouwstop dat er voor de 'overtreder' extra kosten voortvloeien uit het aanpassen van het bouwwerk aan de geldende regels, of in het uiterste geval het afbreken van het bouwwerk.

Om ervoor te zorgen dat daadwerkelijk niet verder wordt gebouwd, wordt een bouwstop gecombineerd met een last onder dwangsom. In zo 'n besluit staat precies beschreven waarom de werkzaamheden zijn stilgelegd en wat van de 'overtreder' wordt verwacht om de stillegging te beëindigen. Echter wanneer de toezichthouder het vertrouwen heeft dat de stillegging zal worden gerespecteerd, wordt niet gegrepen naar het juridisch middel, de dwangsom, maar beperkt de stop zich tot een afspraak met de betrokkene. In beide gevallen controleert de toezichthouder regelmatig of de 'overtreder' zich aan de stop houdt.

Stillegging bouw	2015	2016	2017	2018	2019
Regulier met last onder dwangsom	1	3	3	2	1
Afspraak	3	-	6	6	5
Totaal	4	3	9	8	6

Ook sloopwerkzaamheden kunnen door een toezichthouder worden stilgelegd wanneer zonder of in afwijking van een melding sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd. Dit kan bijvoorbeeld zijn wanneer op een onveilige manier asbest wordt verwijderd. In 2019 was daarvan in 1 geval sprake, waarbij de combinatie tussen bouw- en sloopstop werd toegepast.

Stillegging sloop	2015	2016	2017	2018	2019
Regulier met last onder dwangsom	2	4	1	1	1
Afspraak	1	2	1	-	0
Totaal	3	6	2	1	1

Verzoeken om handhaving

Het aantal te behandelen verzoeken om handhaving laat zich niet sturen, het staat namelijk een ieder vrij zo'n verzoek bij de gemeente in te dienen. Een verzoek om handhaving is echter een aanvraag in de zin van artikel 1:3 Algemene wet bestuursrecht, en alleen een belanghebbende krijgt een inhoudelijk besluit op de aanvraag. Dit impliceert in feite dat een niet-belanghebbende een niet-inhoudelijk, dus leeg, besluit mag verwachten. In lijn met het handhavingsbeleid, dat uitgaat van meer eigen verantwoordelijkheid van de inwoner, ondernemer, en instelling, wordt inzicht gegeven in wat de gemeente wel en niet voor hen kan betekenen in een geschil. Om juridische procedures te voorkomen, proberen we een dialoog tussen verzoeker en overtreder op gang te brengen, al dan niet met inzet van Buurtbemiddeling, om een oplossing voor het geschil te vinden.

In 2019 zijn 5 verzoeken om handhaving ingediend. In twee gevallen is het verzoek afgewezen, omdat er geen sprake was van overtreding of schending van een rechtsnorm. In 1 geval is het verzoek afgewezen nadat tijdens de procedure de overtreding is beëindigd middels vergunningverlening. In de overige twee gevallen is met toepassing van een dwangsom aan het verzoek voldaan, waarna overtredingen uiteindelijk zijn beëindigd. Van twee nog lopende procedures uit 2018, is 1 afgewezen. De andere is na beëindiging van de overtreding gestaakt. Daarmee zijn alle lopende verzoeken om handhaving uit 2018 en 2019 afgehandeld.

Bezwaar en beroepsprocedures

In 2019 zijn 14 bezwaarschriften ingediend tegen handhavingsbesluiten. Hiervan zijn 8 bezwaarschriften ongegrond verklaard en 4 bezwaren zijn ingetrokken. Van de overige twee is behandeling voorzien in 2020. Tegen een ongegrond verklaring is door een 'overtreder' beroep ingesteld bij de Rechtbank Noord-Nederland. Uitspraak in deze zaak is voorzien in 2020.

6 Evaluatie en conclusies

In het gemeentelijk handhavingsbeleid en de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's zijn doelen en prioriteiten gesteld voor de handhaving. In het vorige hoofdstuk zijn de uitgevoerde werkzaamheden beschreven en vergeleken met de jaarplanning 2019, en is waar mogelijk teruggekeken op de periode daarvoor. In dit hoofdstuk worden de resultaten geëvalueerd en conclusies getrokken.

- De uitvoering van de VTH-beleidscyclus (Big 8) heeft flinke vertraging opgelopen. Voor het oppakken van de beleidsmatige VTH-taken wordt aangeraden om extra capaciteit vrij te maken binnen de afdeling.
- De provincie stelt in het kader van het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) de volgende verbeteracties: opstellen van nieuw VTH-beleid, samen met alle betrokken partijen, op basis van een nieuwe probleemanalyse; voortgaande inzet op de implementatie van de Kwaliteitscriteria Frysk Peil, samen met de andere Friese gemeenten; inzet in provinciaal verband om te komen tot (meer) concrete naleefdoelstellingen. Verder dienen de VTH-documenten tijdiger bestuurlijk te worden vastgesteld.
- Het geplande aantal reguliere milieucontroles is niet geheel gerealiseerd. De reden hiervoor is te vinden in het vertrek van een milieu-inspecteur, waardoor onvoldoende capaciteit aanwezig was.
- Het 'spontaan' naleefgedrag (percentage controle zonder geconstateerde overtredingen) op de activiteit milieu blijft in een stijgende lijn ver boven het streefpercentage van 50%. Ten opzichte van vorig jaar is deze verder gestegen van 58% naar 70%.
- De afgelopen jaren zijn er minder reguliere milieucontroles uitgevoerd. Vanaf 2016 zijn er ieder jaar in verhouding ook minder overtredingen geconstateerd tijdens deze bezoeken. Dit is een positieve ontwikkeling, die geen aanleiding geeft om het aantal bezoeken aan bedrijven in te halen of verder te verhogen.
- De FUMO heeft, net als in voorgaande jaren, de productie niet gehaald. Wel zijn de geprognosticeerde 25 controles bij zwaardere categorieën bedrijven behaald en zelfs overschreden met 2 extra controles.
- De naleefpercentages op de controles brandveiligheid blijven zeer hoog. Ten opzichte van vorig jaar is deze echter iets afgenomen. Een duidelijke reden hiervoor is niet de benoemen.
- Het aantal verleende omgevingsvergunningen voor de activiteit bouw is nagenoeg gelijk met vorig jaar. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de bouwsector zich heeft hersteld.
- Een bouwwerk is in 2019 gemiddeld 2,9 keer gecontroleerd. Dit is conform onze doelstelling vanuit het VTH-programma (gemiddeld 3 controles).
- Het aantal klachten op het gebied van APV/Diftar vertoont al jaren een groeiende tendens. Een sluitende verklaring daarvoor hebben wij (nog) niet. Ook is er een toename van multidisciplinaire vraagstukken binnen het toezicht APV. Dit wordt in samenwerking met meerdere disciplines opgelost. Deze benadering vergt meer afstemming en tijd maar levert ook tijd op, omdat juridische procedures achterwege blijven.
- Buurtbemiddeling bewijst zich nog steeds als een goed instrument om verstoorde bureau-relaties te verhelpen, en daarmee (juridische) inzet van de gemeente te voorkomen.
- In 2019 zijn er geen klachten over de afdeling Handhaving ingediend. De afdeling Vergunningen had echter 2 klachten tegen gemeentelijk handelen.

- Het aantal inspecties op ligplaatsen blijft hoog. Al is het minder dan het jaar ervoor. Deze inspecties blijken nodig te zijn. Handhaving constateert met enige regelmaat dat een ligplaats illegaal wordt ingenomen. Bij de vergunningverlening worden soms aanvragen voor een ligplaats afgewezen, omdat er geen (geschikte) ligplaatsen te vergeven zijn. Zij belanden vaak op een wachtlijst. Hieruit kan worden opgemaakt dat de vergunningen schaars zijn wat in de hand werkt dat ligplaatsen illegaal worden ingenomen.
- Het aantal inspecties op terrassen zijn verder afgenomen en uit de horecacontroles blijkt dat het naleefgedrag goed is. Door het intensieve contact van de horecacontactpersoon met de horecaondernemers wordt ingezet op preventieve toezicht. Daarmee wordt het treffen van bestuursrechtelijke maatregelen voorkomen.
- In 2019 is geen enkele klacht binnengekomen over standplaatsen. Dit komt door nieuwe regelgeving en de verkopers hierop actief aanspreken tijdens de controlerondes. Daarmee is minder inzet op dit onderwerp nodig van de boa's.
- Handhaving op illegale stortingen en op parkeerexcessen blijft nodig en is jaarlijks in aantal stabiel te noemen.
- Het preventief en waarschuwend optreden bij carbidschieten heeft de voorkeur. Daarmee wordt schade en (overschrijdende) overlast voor de omgeving voorkomen. Daarbij blijft handhaving achterwege bij een feestelijke gebeurtenis.
- Uit het aantal ingediende meldingen en verleende vergunningen voor het organiseren van evenementen blijkt dat deze enorm zijn teruggelopen ten opzichte van het jaar ervoor. Dit is te wijten aan de Cultureel Hoofdstad 2018 die het jaar ervoor plaatsvond.

Colofon

Opdrachtgever: College van B&W
Opdracht: Jaarverslag Handhaving (conform Wabo en Wet VTH)
Versie: 4
Omvang rapport: 35
Auteur: D. Alberts/A. Jager